

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A román kisebbség

Jugoszláviában ugyanolyan harcot vív népi jogai elismertetéséért, mint a magyarság Romániában. Nincs különbség a kisebbségi jogok között az egyes államokban — és sajnos — nincs különbség a kisebbségi nemzetek kezelése között sem. Milyen ismerős kijelentések, amelyeket a jugoszláviai román közélet egyik kimagasló egyénisége tett a román kisebbségek törekvéseiről. Szinte közbélynek tűnik fel minden szava. De éppen az, hogy a nyilatkozat közhelyektől hemzseg, bizonyítja a kisebbségi küzdelmek jogosságát. Egyforma mindenütt az akció, tehát csak ugyanaz lehet a reakció is. A román kisebbségi párt — mondja a nyilatkozat — a Jugoszláviában élő román nép kisebbségi jogainak elismeréséért és teljes egyenjogosultságáért küzd. A pártprogram egyik fontos pontja a vallás és iskola szabadsága. Meg akarjuk tanulni az állam nyelvét, de emellett anyanyelvünket sem akarjuk elfelejteni. Együtt kívánunk működni a többi kisebbségekkel az ország konszolidációjáért és a kisebbségek jogainak biztosításáért. A románok lojális állampolgárok, de kisebbségi jogukat nem adják föl. És ugyanugy, mint nálunk a román pártok részéről, találunk beolvastási kísérleteket Jugoszláviában is a szerb pártok részéről a román nemzeti párttal szemben. És amint nálunk akadtak dezertőrök a kisebbségek táborában, éppen úgy Jugoszláviában is vannak vezető férfiak, akik eszerben hagyva kisebbségi népüket a demoralizáló beolvastók sorába állottak. Nincs különbség kisebbség és kisebbség között és amint a küzdelem egyforma, úgy egyformák ezek az akadályok is, melyek ezt a becsületes harcot elgáncsolni igyekeznek. Román vagy magyar, szerb vagy német, — egyformán nehezedik rá a kisebbségi sors sulya. Pedig mily egyszerű és milyen természetes volna a megoldás. A kisebbségek léte olyan adottság, mellyel számolni kell. A kisebbségeket kírítani nem lehet, tehát igyekezni kell őket az állami gépezet hatalmas munkájába becsületes munkásokként beállítani. Ez pedig nem elnyomatással, nem jogfosztással, hanem a természetes emberi jogok megvonásával, hanem azok elismerésével és intézményes biztosításával érhető el. És ha minden többségi nemzet nemesak tudomásul venné, hanem át is érezné, hogy vannak kisebbségi sorsban sanyalódó testvérei is és ami azoknak fáj, fáj saját kisebbségeinek is, bizonyára hamarosan megtalálnák a probléma megoldását, ami nem más, mint teljes egyenlőség. A jugoszláviai románok sorsa íntő példa.

Azeltűnt igazgató Krassóban nyaral ahol idegeit pihenteti, mialatt mindenfelé keresték

Temesvár, május 20.

Ismételten foglalkoztunk Teles Pálnak, a kolozsvári Lloyd Expressz hirdetői vállalat temesvári kirendeltsége vezetőjének váratlanul történt eltűnéséről. Május hatodikán Teles még Temesvárott járt és az Első Temesvári Takarékpénztárnál haszezer leit vett fel. A rendőség is nyomozott utána, de eredménytelenül. Tegnap azután Teles eltűnésében fordulat állott be. Hollseh wandtner Ede, a Resica mellett lévő Ferencfalva község jegyzője ugyanis átírt a temesvári állambiztonsági

vezérfelügyelőséghez és felvilágosítást kért Teles Pál tartózkodási engedélye ügyében. Egyben közölte a jegyző azt is, hogy Teles jelenleg Ferencfalván nyaral, ahonnan tíz nap múlva visszatér Temesvárra és semmi baja sincsen. Teles — mint azt annak idején megírtuk — szerencsétlen családi életet élt, feleségétől válófélben van és megviselt idegeire keresett Ferencfalván enyhülést. Szokatlan csak az, hogy Teles, aki bizonyára értesült az eltűnésével kapcsolatos találgatásokról, nem adott életjelt magáról és cégét sem értesítette.

Ujabb heves vita volt a kamarában az ezredtulajdonosok egyenruhaviselési joga körül

Bukarest, május 20.

A kamara tegnapi ülésén Tacu kérte a valuta azonnali stabilizálását. Joanitescu tiltakozott a szakszervezetek feloszlátása ellen, ami sérti a szindikátusok szabadságát. Ezután a kamara napirendre tűzte azt a törvényjavaslatot, amely szerint

az ezredtulajdonosoknak joguk van életük végéig egyenruhájukat viselni és rangjuknak megfelelő előjogokat élvezni.

Bratianu Vintila élesen támadta a javaslatot, amely szerinte megengedi, hogy egy pártvezér egyúttal aktiv ezredparancsnok is legyen. Radulescu nemzeti parasztpárti képviselő csatlakozott a liberálisok álláspontjához.

Mircescu hadügyminiszter megnyugtatta a felszólalókat, hogy csupán egyszerű kitüntetésről van szó, tényleges vezénylési jog nélkül. Duca volt külügyminiszter indítványozta, hogy a hadügyminiszternek ezt a kijelentését módo-

sítás formájában vegyék be a törvényjavaslathoz. Mircescu hadügyminiszter utalt arra, hogy a törvényjavaslatot ő

ilyen fogalmazásban terjesztette az uralkodó elé, aki azonban sajátkezüleg módosította azt

olyképpen, ahogyan a javaslat most a parlament elé került. Ennélfogva semmiféle módosítást nem fogadhat el. Maniu Gyula csodálkozását fejezte ki a hadügyminiszter kijelentése felett. Bratianu Vintila, Duca, Sasu és Madgearu szót kértek, de a többség a vita lezárását határozta el. Pogonatu előadó után Madgearu leszögezi, hogy Mircescu hadügyminiszter hibát követett el, amikor a koronát a vitába bevonta. Javasolta Duca módosításának elfogadását. A kamara az indítványt nem fogadta el és a törvényjavaslatot szótvetően szavazta.

Erkölcstelen akció

melyet a Déli Hirlap leplezett le

Temesvár, május 20.

A Déli Hirlap volt az első lap egész Romániában, amely leplezte néhány stréber bukaresti tisztviselőnek azt az erkölcstelen akcióját, hogy az alkalmazottak filléreiből alapot teremtsenek, melyből tízmillió leiert házat vegyenek Papacosteának. A Déli Hirlap cikke óriási szenzációt keltett, a fővárosi lapok is foglalkoztak az ügygel és egyhangú felháborodással utasították vissza az erkölcstelen machinációt. A cikknek meg lett a hatása, mert Papacostea vezérigazgató rendeletet bocsátott közre, melyben eltiltja, hogy az ő számára építendő ház alapja javára gyűjtsenek és elrendelte továbbá, hogy személyesen jelentsék neki eme tilalom megszegését is. Mindazokat a legsúlyosabban megfogja büntetni, akik a postaszemélyzettől erre a célra hozzájárulást kérnek.

A magyar ellenzék is ratifikálja az olasz szerződést

Budapest, május 19.

A magyar képviselőház tegnap kezdte tárgyalni az olasz-magyar barátsági szerződést. A diplomata páholyában megjelent Durini di Monza olasz követ és Franco követségi titkár. A kormány tagjai közül Bethlen István miniszterelnök és Walkó külügyminiszter voltak jelen. Illés József előadó jogi és politikai szempontból foglalkozik a javaslattal. Vácolja a világháború hatását a nemzetközi szerződésekre és foglalkozik a nemzetközi állandó bíróság szerepével. Majd az olasz-magyar szerződés politikai értékesítéséről beszélt. Utána Beck Lajos ellenzéki képviselő szólalt fel. Kijelentette, hogy ilyenkor minden politikai ellentétnek meg kell szűnnie és az ilyen akciót, amelyen az olasz-magyar szerződés, mindenkinek támogatnia kell. Amikor a miniszterelnök ilyen szerződést köt, azt a nemzet nevében köti és az ellenzék a nemzet álláspontját gyengíteni, ha ellene mereven állást foglalna. Egy előnye — folytatta Beck — máris megállapítható ennek az akciónak és pedig az, hogy Magyarország kilépett eddigi elszigeteltségéből és aktív módon szerepel a világpolitikában. Azután azt fejtegette, hogy ez a szerződés mennyiben módosítja Magyarországot és a szomszéd államok közötti viszonyt.

AZ ANGOL ZSIDÓSÁG A ROMÁNIAI ZSIDÓSÁGÉRT. Londonból jelentik: Az angliai zsidó liga határozati javaslatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy a romániai zsidókérdést a népszövetség elé viszi.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'10, Párisban 15'25

Temesvári magánárfolyamok 1927 május 19-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második árban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 823'00—826'00—826'00, dollár: 169'50—170'00—170'00, dinár: 2'98 külföldi, 2'92 belföldi, 2'92 effect, hollandi forint: 67'80—68'00—68'00, francia frank: 6'68—6'70—6'70, olasz líra: 9'20—9'23—9'25, cseh korona: 5'02—5'04—4'90, osztrák silling: 23'85—23'95—24'00, német márka: 40'20—40'30—40'30, magyar pengő: 29'60—29'70—29'80, svájci frank: 32'60—32'70—32'70.

Terményárak:

Buza 810, árpa 520, rozs 600, zab 550, tengeri 450 lei métermázsanként ab feladóállomás.

Sulyos feltétele van az angol kölcsönnek

Bukarest, május 20.

Az angol pénzügyi világ két kimagasló képviselője, Schröder és Tyrax tegnap Bukarestbe érkeztek, hogy információt szerezzenek a pénzügyi helyzetről és egy kölcsön lehetőségét tanulmányozzák. Az angol megbízottak tudomására hozták az illetékes köröknek, hogy az Angol Bank segítségével adandó bármely kölcsön feltétele az, hogy Románia fenntartás nélkül ismerje el valamennyi háborúelötti tartozását, úgy a szövetségesek, mint a volt ellenséges államokkal szemben. A Politica című lap, amely ezt a hírt közli, megállapítja, hogy ezek szerint a Németországban levő román járadék-papírok is kifizetendők volnának, holott azok kiegyenlítése alól a békeszerződések Romániát mentesítették. Az angol pénzügyi piac fundamentális elve az, hogy ezeket a kölcsönöket is ki kell fizetni. Az angol pénzügyi delegátusok tegnap hosszabb megbeszélést folytattak Averescu miniszterelnökkel, Manolescu államtitkárral és Burileanu bankormánnyal.

87.900

lakósa van Temesvárnak

Temesvár, május 20.

Temesvár város tanácsa feldolgozta és összegezte a beérkezett népszámlálási lapokat és az anyagot áttette a vármegyei prefekturához. A prefektúra úgy a város, mint a megye egyes községeinek népszámlálási adatait külön futárral tegnap küldte el Bukarestbe. A népszámlálás némi csalódást hozott. Ugyanis eddig az volt a hivatalos vélemény, hogy Temesvár lakossága legalább is százezer lélekre rug. Ezzel szemben most kiderült, hogy a város polgári lakosságának száma mindössze nyolevanhétezer és kilencszáz lélekre rug. Dobosan János dr. főpolgármester erről a következőleg nyilatkozott a Déli Hírlap munkatársa előtt:

— Valahol hibának kell lenni, hogy az a lakos-mert azt hiszem, ság, ami a százezerből hiányzik, mégis csak megvan. Ugy gondolom, hogy még mindig igen sok számláló lapot nem szolgáltattak be. Ezt abból következtetem, hogy tegnap is és ma is még mindig tekintélyes számú népszámlálási ívet hoztak a polgármesteri hivatalba. Nyomozást indítottunk a bujdosó népszámlálási lapok után és meg vagyunk róla győződve, hogy azok elő is fognak kerülni. Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző, aki a temesvári népszámlálás fővezetője volt, most több hivatalnokkal együtt keresi a még be nem adott számláló lapokat.

A lakosságnak nemzetiségi megoszlás szerinti arányszámait csakis ennek az ellenőrző munkának a befejezése után fogják közzétenni.

Megnyilt

a

Kobelt-kert

Estéknként játszik az elismert legjobb zenekar:

Marian Muntyan

Elsőrendű konyha.

Pontos kiszolgálás.

Rendes éttermi és kávéházi árak

Antiszemita tüntetés Nagyváradon a vilnai zsidó színház operett együttesének vendégszereplése miatt

Nagyvárad, május 20.

Tegnap este Nagyváradon antiszemita tüntetés zajlott le. Néhány nap óta a városban vendégszerepel a vilnai zsidó színház operettegyüttese, amely a közeli napokban Temesvárra készül. Az előadás megkezdése után egy csoport a színház épülete elé vonult, hogy tüntetést

rendezzen. Ebben azonban megakadályozták őket. A színház előtt ácsorgó csoport erre megjelent Kecske méti Lipót dr. főrabbi lakása előtt, amelynek összes ablakait betörték. Innen a zsidó templomok elé vonultak és valamennyi ablakot bezúztak. Mire a rendőrség a helyszínére érkezett, a tüntetőknek nyoma veszett.

Temesvári ügynök Délamerikában folytatja üzemeltetését, hova nagyobb sikasztások után szökött

Temesvár, május 20.

Annak idején nagy feltűnést keltett Hegedüs István dr. egy kolozsvári hirdetési iroda temesvári megbízottjának szökése. Hegedüs, amikor Temesvárra jött, nagy applomballal lépett fel. gavalértempói voltak. fényes lakást rendezett be magának és pazar uri életet élt.

Aztán egyszerre hirtelen eltűnt. Kiderült, hogy több hirdetőtől kisebb-nagyobb összegeket vett fel közel százezer lei erejéig, azonkívül a Műmalom vállalatától is kiutaltatott a hirdetési vállalat temesvári fiókja részére hetvenezer lei hirdetési általányt. Kiderült az is, hogy Hegedüs dr. a maga és felesége számára az egyik temesvári hajózási vállalatnál két hajójegyet vásárolt a Trieszt—buenos airesi vonalra. Detektívek utaztak utána,

azonban mire a trieszti kikötőbe érkeztek, Hegedüs már valahol az Atlanti óceánon vitorlázott Argentína felé. Azóta szórványosan érkeztek felőle a hírek, melyek mindössze annyit mondtak, hogy Hegedüs István dr. megérkezett Buenos airesbe.

Most — bár közvetlenül — ismét híradás érkezett róla. Egy bécsi információs iroda megbízást kapott egy buenos airesi vállalatától, amely megbízásban Hegedüs István dr. információkat kérnek.

A cég felvilágosításért Kolozsvárra és Temesvárra fordult, amely városokban Hegedüs utoljára működött Európában.

Hogy a felvilágosítások, melyeket az iroda Hegedüsről küldeni fog, hasznosak és kellemesek lesznek-e Hegedüsnek: nagy kérdés.

Sebes Béla a temesvári ügyészségen előzetes letartóztatásban van egy feljelentésből kifolyólag

Temesvár, május 20.

Radulescu főügyész helyettes rendelkezésére tegnap délelőtt Kalin detektív a temesvári ügyészségre állította elő Sebes Bélát, a temesvári városi temetkezési vállalat igazgatóját. A főügyész közölte Sebesel, hogy lopás és idegen vagyontulajdonítása címén vádat emelt ellene és ezért előzetes letartóztatását kéri. Sebest várakozólag érte az ügyész intézkedés és sápadtan hallgatta Radulescu főügyész helyettes közlését. Ezután átkísérték Sebest Safirescu vizsgálóbíróhoz, aki kihirdette előtte az előzetes letartóztatásáról szóló határozatot,

utána nyomban lekísérték az ügyészségi fogházba.

Múlt év októberében feljelentést tettek Sebes Béla és több tisztviselő ellen, hogy a temesvári temetőben lévő sirkereszteket jogtalanul lebontották és azokat magánosoknak újból eladták. Régi kriptákkal szintén hasonló üzemeltetést folytattak. Az ügyben Safirescu vizsgálóbíró vezette a vizsgálatot és közel nyolevan tanút hallgatott ki. Sebes Bélát, a temesvári városi

temetkezési vállalat igazgatóját, a feljelentés azzal vádolta meg, hogy a sirkeresztek és kripták eladásával magának jogtalan hasznot szerzett. Amikor Sebes Béla ellen a feljelentést tették, ő felettes hatóságánál a vizsgálat megindítását kérte maga ellen. A vizsgálat tényleg megindult és ennek során Sebes írásbeli határozatokkal megállapította, hogy még Georgevici Lucian dr. főpolgármestersége alatt

a városi tanács felhatalmazást adott számára, hogy a sírokat, amelyeket senki sem ápol, bontassa le.

A városi fegyelmi bizottság ezek alapján Sebes Bélát tisztázta és eljárását igazoltnak látta. Ettől függetlenül azonban a vizsgálat tovább folyt úgy ellene, valamint a feljelentett többi tisztviselő ellen. Néhány hét előtt Temesvárott járt Jonescu Péter dr. belügyminiszteri vezérfelügyelő is, aki ebben az ügyben szintén folytatott vizsgálatot. Sebes Béla letartóztatása ügyében ma dönt a temesvári törvényszék.

Középiskolai tanár hosszú harca a különböző forumokkal fizetésének utalványozása iránt

Temesvár, május 20.

Boros Jenőnek, a temesvári felsőkereskedelmi iskola tanárának ügye foglalkoztatta tegnap a temesvári ítéletábrát, mint közigazgatási bíróságot. Boros Jenőt 1925. év tavaszán a közoktatásügyi minisztérium rendelkezési állományba helyezte. Az iskola igazgatóságának beadványára azonban a mi-

nisztérium újból megbízta Borost a tanári teendőket ellátásával és fizetését is rendszeren folyósította.

A két rendelet közötti időben Boros a semmitőszéknél pert indított tanári állásába való visszahelyezése miatt.

Amikor az újabb közoktatásügyi rendelet megérkezett, Boros utasította ügyvédjét, hogy vonja vissza

panaszát. Az ügyvédje azonban ezt elmulasztotta, mire a semmitőszék megtartotta a tárgyalást és jogerősen jelentette ki Borosnak rendelkezési állományba való helyezését. Amikor a minisztériummal ezt közölték, újabb leírásban értesítette Borost, hogy 1927. évi szeptember hó elsejével megszűnik tanári megbízatása, rendelkezési állományba helyezik és sem fizetést, sem nyugdíjat nem folyósítanak részére. Boros ez ellen a temesvári közigazgatási bírósághoz fordult jogorvoslatért és a tegnap megtartott tárgyaláson azzal védekezett, hogy a későbbben kiadott miniszteri inté-

hatályon kívül helyezte az előbbi intézkedést és így semmissé tette a semmitőszék döntését is.

A tábla Demetrescu-tanácsa kimondotta, hogy ebben az ügyben már van egy semmitőszéki döntés, azt nem kerülheti meg és ezért újabb eljárásra utasította Borost. A tanár most újabb panaszt nyújt be a bukaresti semmitőszéknél és ügyének újból való letárgyalását várja, hogy katedráját visszanyerje.

A nyári aréna nézőterének kettéosztása

Temesvár, május 20.

Már tavaly olyképpen döntött a városi tanács, hogy a Gyárudvar telkén épült nyári arénában csak akkor lehet előadásokat tartani, ha bizonyos átalakításokat eszközölnék. Gradinariu Emil kulturatanácsnok, Sueciu Adrian városi mérnök és Biste Leó, a városi tüzoltóság főparancsnoka, tegnap a nyári színházban helyszíni szemlélet tartott és megállapította azokat az átalakítási munkákat, amelyek elsősorban tüzrendészeti és biztonsági szempontból feltétlenül szükségeseknek mutatkoztak, hogy az arénában színelőadásokat lehessen tartani. A bizottság utasította Fekete Mihály igazgatót, hogy az aréna jobboldalát bontassa le és tegye azt teljesen szabaddá, azonkívül az aréna faalkatrészeit vonja be tüzálló anyaggal. Az aréna nézőterét hengerelt kavicsal kell feltölteni és a nézőteret oly módon két részre osztani, hogy a nézőtér jobb részét a baloldaltól korláttal különítsék el. Amennyiben az igazgató ezen átalakítási munkálatoknak eleget tesz, úgy a nyári arénában megkezdheti a színelőadásokat.

A RAJNAVIDÉK TELJES KIÜRITÉSE. Párisból jelentik: A Matin londoni tudósítása szerint Chamberlain és Briand legutóbb a Rajna-melléki csapatok létszámának csökkentéséről tanácskoztak, ami kezdete lesz a teljes kiürítésnek. Franciaországnak az az álláspontja, hogy június 15-ig, ami a keleti erődök lerombolásának végső határideje, erről a kérdéssel nem tárgyal. Chamberlain nem osztja ezt a nézetet. Szerinte a megszállás tekintetében már addig is lehet engedményeket tenni, mielőtt a németek az összes feltételeket teljesítik.

Butorozott szoba

az erzsébetvárosi Mária szobor közelében azonnalra vagy június 1-re kiadó.

Ajánlatokat „Szoba 2500” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piafa Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 16 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

— **Konstantin és Ilona.** A görög keleti román egyház holnap üli meg az őskereszténység két szentjének, Konstantin császárnak és anyjának, Ilona császárnőnek ünnepét. Az ünnep tisztára egyházi jellegű. A különböző hivatalokban szünetel a munka, azonban az összes gyári üzemek és ipari műhelyek dolgoznak és a kereskedések is nyitva tartanak.

— **A piarista rendfőnök Temesvárott.** Patay József, a piarista-rend romániai rendfőnöke, aki jelenleg valamennyi rendházat végigjárja, szerdán este Temesvárra érkezett. Tegnap egész napon át a temesvári rendházat és a gimnáziumot szemlélte meg és este visszautazott Kolozsvárra.

— **A Magyar Párt az egységrombolók ellen.** Nagyváradról telefonálják: A Magyar Párt nagyváradi tagozatának elnöki tanácsa tegnap délután viharos lefolyású ülést tartott. Az ülés állást foglalt a népszámlálás mai rendszere ellen és elítélte a Tabéry és Tarnoczy-féle egységromboló akciót.

— **Jean d'or előadása.** Deutsch Sándor (Jean d'or), akinek humoros utilevelei a Déli Hírlapban jelentek meg, amelyekkel nem egy derűs perccel szerzett olvasóinknak, tegnap este barátaik felkérésére meghívott vendégek előtt előadást tartott uti élményeiről a Lloyd-klubban. Jean d'or az ő könnyed leírásai modorában végigkalauzolta a hallgatókat Olaszországon és Franciaországon, nem a Naedeckeri unalmas sablon vágányain haladva, hanem a sziporkázó szellemes könnyű szárnyain repülve végig idegen országokon. A hangulat mindvégig kitünő volt. Az előadás nemcsak Jean d'ornak hozott elismerést és sok tapsot, hanem az a szociális eredménye is lesz, hogy körülbelül harminc szegény gyermeket nyári üdüléshez juttat.

— **Letartóztatott tanfelügyelő.** Kolozsvárról táviratozzák: Megemlékeztünk a kolozsvári tanfelügyelőségénél történt kilencszázezer leies sikkasztásról, melyet Lupu tanfelügyelőségi tisztviselő követett el. Az ügy tegnap szenzációs fordulatot vett, amennyiben az ügyészség letartóztatta Olteanu tanfelügyelőt is. A vád az, hogy bűnrészes és a sikkasztás értelmi szerzője is volna.

FELHÍVÁS. Az új 2 százalékos forgalmi adóhoz szükséges Regstru Special valamint a hozzávaló Declaratio gyárosok és termelők részére kapható **Fraji Csendes Cetate.**

Tanítás közben felrobbantott iskola romjai alatt számos gyermek borzalmas halálát lelte

Chicago, május 19.

A Michigan állambeli Bath városkában rémes szerencsétlenség történt. Ekrazitál felrobbantották az iskolát, amelyben akkor éppen tanítás volt. Számos gyermek halálát lelte. Ugyanakkor felrobbantották a tanító és a lelkész lakását is. A robbanás mindkettőjüket darabokra tépte. A romok eltakarításánál nagyszámu fel nem robbant dinamitpatrónt is találtak. A szerencsétlenség színhelyén szivettépjó jelenetek játszódtak le. A szülők, akiknek gyermekei a felrobbant is-

kolába jártak, esapatosan siettek a katasztrófa helyére és zokogva borultak a romokból kihozott gyermekhullákra. A szomszédos Descosit városból és Chicagóból egész sereg detektívet küldtek a merénylet tettesének kinyomozására. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást az iskolakerület Ke-hoe nevű iskolamestere okozta egyéni bosszúból. A merénylet borzalmas hatású tettért azonban nem kerülhet a földi igazságszolgáltatás elé, mert a robbanáskor szintén halálát lelte.

ANGLIA MEGSZAKITJA OROSZORSZÁGGAL A DIPLOMÁCIAI VISZONYT. Londonból jelentik: A kormány ma minisztertanácsot tart. A Daily Mail szerint a minisztertanácsban a szövettel való diplomáciai viszony megszakítása mellett döntenek.

— **Ifjusági ünnepély.** A temesvári piarista gimnázium Mária-kongregációja vasárnap délután öt órakor ünnepélyt rendez. A műsoron Frint Nándor, Bokor Károly, Adriányi Béla, Unterreiner Károly, Schlosser Vilmos, Dittrich György, Prohaszka Jenő és Bremzay Géza tanulók előadásokkal, szavalattal és zeneszámokkal szerepelnek. Azonkívül fellép az intézet zenekara és énekkara is. Beléptidij nincs, de adományokat a kongregáció céljaira elfogadnak.

— **Ujlaky temetése.** A Mehala lakosságának osztatlan és mély részvéte mellett helyezték örök nyugalomra Ujlaki-Uitz Rezsőt. A temetésen megjelentek a Temesvári Atlétikai Klub tagjai is nagy számban. A klub nevében Kovács Ödön diszelmök bucsuztatta kegyeletos szavakkal az egyesület és az ország sportjának nagy halottját. Szomorú, hogy a sportszövetség nem tartotta érdemesnek a nagy sportember temetésén megjelenni.

— **Az iparosok déli munkaszünetének felfüggesztése.** A munkügyi miniszter rendeletet küldött a temesvári munkafelügyelőséghez, amelyben hozzájárul ahhoz, hogy a heti piacok környékén, miként a kereskedők, az iparosok is egész napon át nyitva tartassák üzleteiket és műhelyeiket. Ez a rendelet intézkedik arról is, hogy a hétvégékre sátrakban portékát árusító kisiparosok — akiknek a város erre a minap csak déli tizenkét óráig adott engedélyt — egész napon át árusíthassanak.

— **Elítélés után felmentés.** Olariu János temesvári államvasuti felügyelő még 1921. évben szóváltásba elegyedett Stupariu Vazul államvasuti felügyelővel. A szóváltás folyamán Olariu azt kiáltotta oda Stupariunak, hogy annak előtte előnyben részesítette a magyarokat, németeket és zsidókat a román tisztviselőkkel szemben. Stupariu büntető eljárást indított Olari ellen rágalmazás és becsületsértésért, a bíróság pedig 3000 lei pénzbüntetésre ítélte Olariut aki az ítélet ellen a temesvári ítéletáblához felebbezett. A tábla tegnap a törvényszék ítéletét megsemmisítette és Olariut felmentette.

— **Autón menekülőket utólért az árvíz.** New-Orleansból jelentik: Az áradás tovább tart. Melleville városát az ár félóra alatt két méternyi magasságban elborította és elérte az automobilon menekülőket is. Az új ártérületről közel kétszáz ezer ember menekült. Szerdán este az ár elérte Concordia városát és utjában számos falut elsodort. Egy héten belül az árvíz eljut New-Orleans városig.

* **A Gerson-étteremben naponta friss déli és esti étlap.** Szolid árak, kitünő konyha, elsőrendű borok. Fellette előnyös bérletrendszer. Házon kívül is kapható ebéd és vacsora. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11—1/2 óráig uszonnahangverseny. A frissen csapolt sörök a temesvári sörgyár termékei.

— **Állásába visszahelyezett temesvári tanár.** Ez év januárjában a közoktatásügyi miniszterium Stanzl Jánost, a temesvári siktetnema intézet tanárát arra való hivatkozással, hogy ötvenhét éves, nyugdíjba küldte. A végzés ellen Stanzl a temesvári ítéletáblához, mint közigazgatási bírósághoz fordult panasszal. A bíróság a miniszter végzését törvényellenesnek minősítette és kimondotta, hogy Stanzl hivatalból nem nyugdíjazható és állásába azonnali hatállyal visszahelyezte.

— **Megjavítják a Török-utcai hidat.** A Józsefvárosban a Nap-utca és a Török-utca között még 1916-ban állították fel a vashidat, a közbejött gazdasági válság miatt azonban a hidat nem lehetett befejezni. Az egyik oldalán csinaltak deszkából egy ideiglenes gyalogjárót, amely azonban annyira elrohadt, hogy azon a járás életveszélyessé lett. A városi tanács most elhatározta, hogy ezt az ideiglenes gyalogjárót újból megcsináltatja. A munkálatokat még ezen a héten kezdik meg.

* **Mi olcsón árusítunk: Selyemharisnya 68—, prima minőség 95—, férfi csikos harisnya 17—, női 17—, gyermeksockerli 25— lei páronként. Harisnyaközpont, Temesvár-Józsefváros, Scudier-tér (Brück-féle mérszárszék mellett).**

— **Ellenőrzik a szállodákat és vendéglőket.** A józsefvárosi szállodákat és éttermeket tegnap bizottság járta végig, amely szigorú ellenőrzést gyakorolt a köztisztasági rendszabályok betartására vonatkozólag. A szállodákban megvizsgálta a bizottság azt is, vajjon a hatósági árrakról szóló tábla minden szobában ki van-e függesztve. A mulasztásokat a hatóság megbünteti.

AMIRŐL LEHETNE BESZÉLNI. Londonból jelentik: Doumergue francia köztársasági elnök ma utazik el az angol fővárosból. A Times ebből az alkalmából megleghangu vezércikket ír, melyben az antantszövetséget a legnagyobb jelentőségűnek és örökéletűnek mondja.

— **Nem akar király lenni.** Rómából jelentik: A Giornalo d'Italia szerint Achmed Zoglu kijelentette, hogy azok a hírek, mintha magát királlyá akarná kikiáltani, nem felelnek meg a valóságnak. Ez a terv eszébe se jutott.

— **Sikeres egyezkedés a perjámosi Lloydbank ügyében.** Fischer Béla és Keleso Ferenc, a perjámosi Lloydbank letartóztatott igazgatói ügyében rövidesen fordulat várható. Tegnap ugyanis Kron Ferenc dr. vezetésével a be-tetők küldöttsége jelent meg az ügyészségen, akik bejelentették, hogy el akarnak tekinteni a esődtől és ezért hajlandók garancia mellett egyezkedésbe belemenni. Fischer és Keleso ügyvédje, Bottez Demeter mindent elkövet, hogy az ügy a polgári magán-követelés medrébe terelődjék és ezt az igyekezetét bizonyára siker is koronázza. A két letartóztatott bankigazgatót valószínűleg még ma szabadlábra helyezik.

— **Banatul.** A Cotrus A. és Moldovan Simon Sámuel vezetése alatt álló kitünő Banatul című folyóiratnak most jelent meg legújabb száma. A változatos tartalmu folyóirat, melynek példányonkinti ára harminc lei, minden hónapban megjelenik.

— **Olcsó pünkösdi kirándulás Bécsbe.** A temesvári Birdev menetjegyiroda idegenforgalmi programjához hiven pünkösdkor Bécsbe rendez társaskirándulást. Temesvárról az elutazás június 4-én, szombaton lesz. Megérkezés Budapestre este, amikor a Royal szállodában nagy ismerkedési vacsorát rendeznek. Vasárnap délelőtt Budapest megtekintése, este Bécsbe érkezés. Hétfőn és kedden a Festwoche látványosságainak megtekintése, szerdán egész napra kirándulás a Semmeringre. Csütörtökön délelőtt visszautazás Budapestre, ahonnan hazaérkezés Temesvárra tizedikén, pénteken reggel. A részvételi díj a magyar és osztrák vízumokkal, az utazással, szállodákkal, elsőrendű ellátással, kiállítások belépődíjaival, Bécsben villamos szabadjeggyel együtt körülbelül hatezer lei. Részletes felvilágosítással a Birdev menetjegyiroda szolgál.

— **Halálozás.** Göcsi Nagy Elekné, Göcsi Nagy Elek tüzérszázados felesége, rövid szenvedés után harmincegy éves korában meghalt. Az elhunyt leánya volt Radiszlovits Ferenc nyugalmazott építészeti főtanácsosnak és unokahuga Radiszlovits Béla nyugalmazott pénzügyigazgatónak, akiken kívül még kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése szombat délután négy órakor lesz a Missies-utca 10. számú gyászházban.

A Magyar Dalárda operettelőadásai. A Magyar Dalárda műkedvelői — mint megirtuk — a bukaresti magyar diákok javára három előadást rendeznek a színházban. Az előadások május 27-én, pénteken, május 28-án, szombaton és május 29-én, vasárnap lesznek. A műkedvelők Farkas Imréné legjobb három operettjét adják elő és pedig egymásután a Cseregyerekeket, A kis kadétot és a Tul a nagy Krivánont. Az előadások zenés részeit a Magyar Dalárda saját zenekara kíséri.

— **Két szenátort kizártak a néppártból.** Bukarestből táviratozzák: A Cuvantul értesülése szerint a néppárt becsületbirósága elhatározta a Stoian fivéreknél, a párt két szenátor tagjának kizárását, mert a lakbérleti törvényjavaslat ellen foglaltak állást.

* **Az áruraktár tulzsufoltsága miatt minden a vasszakmába vágó és raktáron lévő áruk mélyen leszállított áron kerülnek eladásra a Scherter Ottó-féle vaskereskedésben Temesvár-Belváros, Eminescu (Zápolya)-utca 6. szám.**

— **Előadás a Munkásotthonban.** Kórá-Korber Nándor iparművész e hó 20-án, péntek este 7 órai kezdettel a Munkásotthon nagytermében A képzőművészetek köréből című előadását tartja. Szabad bemenet. Vendégeket szívesen látnak.

Sport

— **Az első magyar profibajnokság.** Budapestről jelentik: A magyar első osztályu profibajnokság jelentős mérkőzése zajlott le Szombathelyen, ahol a budapesti Ferencváros és a szombathelyi Sabaria küzdöttek egymással. Erős iramu mérkőzés volt és a félidőben a szombathelyiek 1:0-ra vezettek, mikor a második félidőben a szombathelyi fedeztsor nem bírta az FTC erős iramát, visszaesett és az FTC kiegyenlítés után 3:2 arányban megnyerte a mérkőzést és ezzel az első magyar profibajnokságot is.

— **Az AAC Temesvárott.** A TAC vasárnap délután látja az Aradi Atlétikai Klubot, amely ma is egyik legerősebb csapata Erdélynek és jelentős szerepet játszik az aradi bajnokságban. A mérkőzés elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert az AAC már régen nem szerepelt Temesvárott. A mérkőzés a Pátria pályán kerül lebonyolításra és félhatkor kezdődik.

A raktáron levő mindennemű

butorokat

rendkívül olcsón, minden elfogadható áron eladom.

Krausz butorkereskedő
Belváros, Zápolya-utca.

Május 10.-22.-ig

50% menetjegy-kedvezmény

a budapesti trofea kiállításra.

Igazolványok és kedvezményes jegyek a

BIRDEV-
menetjegyirodában.

Kaphatók:

I., Str. Alba Iulia 3. (Telef. 5—93)
IV., Str. I. C. Bratianu Kioszk (Tel. 13-83)

Naponta küldöncszolgálat utlevél beszerzés céljából.

Színház

Asszonyáldozat. Szendrey Mihály aradi igazgató prózai társulata mutatkozott be tegnap Temesvárott és elsőrendű előadásban hozta színre Kaiser György Asszonyáldozat című drámáját. A darab hőse egy francia gróf, a kit Napoleonhü érzelmei miatt börtönbe vetnek, a felesége kiszabadítja, de ez asszonyi becsületébe kerül, mert feláldozza magát a martalócoknak. A francia gróf nagyszerű szerepében Táray Ferenc, a kivételes tehetségű színművész lépett fel. Férfias alakítása erőteljes duzzadó volt. A grófné szerepét hiven játszotta meg Fekete Irén. Alakítása kiforrott és öntudatos volt. A többi szerepekben Szendrey Mihály igazgató, Jávör Alfréd, Kiss Mariska, Olasz és Révész járultak hozzá a teljes sikerhez. Az aradi prózátársulat bemutatkozása diadallal járt és régen élvezett a közönség ilyen magas művészi nivón álló előadást.

Dramai előadások Temesvárott. Az aradi színház társulata a tegnapi sikeres előadás után ma és holnap egy-egy prózadarabot mutat be a temesvári közönségnek. Ma este az Ismeretlen katona, holnap pedig Romain Rolland darabja, a Szerelem és halál játéka van műsoron. Az egyes szerepeket a drámai társulat legjelesebbjei játsszák, akikkel együtt Táray Ferenc, a jeles budapesti színész is fellép. Jegyek mindkét előadásra a Bánát hírlapíródban kaphatók.

Műsor:

Pénteken este félkilencor: Ismeretlen katona.

Szombaton este félkilencor: Szerelem és halál játéka.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Alláskeresőknak 25 százalék elegendmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Fiatal barna urleány vagyok egy kis testi hibával. Keresem intelligens, komolygondolkodású uriember ismeretségi házasság céljából. Kevés hozomány és kelengye van. Levelket „Barna leány” jelígre a kiadóba.

Alkalmazás

Kifutóleány vagy fiu azonnal felvétetik. Rador Palanca-u. 1. B. l. város.

Könyvelő, aki magyarul és németül gép- és gyorsírást is tud, felvétetik azonnali, esetleg június 1-i belépésre. Ajánlatot fizetési igény megjelölésével „Perfekt” jelígre a kiadóba.

Katolikus gyermektelen házaspár június 1-ére mint házmester alkalmazást találhat. Jelentkezni csakis d. u. 3 óráig az Alapítványi Pénztárban Püspöki palota I. em. lehet. (703)

Gyermektelen házaspár azonnal felvétetik házmesterek. Gyárvaros, Háromkirály-utca 14. (707)

Allást keres

Ügyes fiatal hivatalnok, aki gyors- és gépírásban kezdő, a németet is érti, állást keres azonnali vagy későbbi belépésre. Címeket kérek a kiadóba.

Intelligens asszony leánygyermekével állást keres. Szíves meghívó sorokat „Állás” jelígre a kiadóba.

Vas- és festékszakmában jártas fiatal segéd állást keres. Vidékre is megy. Címeket kérek a kiadóba.

Hosszabb bizonyítványokkal rendelkező pénztáros állást keres. Esetleg más állást is vállalkoz. Szíves megkereséseket „Szorgalmas 26” jelígre a kiadóba kérek.

Lakas

Jobb kisebb helyiségből álló belvárosi lakásomat butorral együtt átadom. Ajánlatokat „Tiszta” jelígre a kiadóba kérek.

Szobakonyhás kisház hetvenöt négyzetméterrel Bessenyei telepen jutányosan eladó. Erzsébetváros, Holló-u. 55. (686)

Családi ház, három szoba, mellékhelyiségek istálló, ugyanott házhelyek eladók. Erzsébetváros, Novotny vendéglő. (687)

Szépen butorozott szoba, konyha lakásom van, lakótársnót keresek egyedülálló hölgyet. Megkereséseket „Erzsébetváros” jelígre a kiadóba kérek.

Adás-vétel

Hálószoba, modern, csontszinűre lakkozva, puhafából, ul. olcsón eladó. Márton József, Józsefváros, Eötvös-u. 4. (709)

Ebéditőt vennék modernet 20 ezer leiert. Címeket a kiadóba kérek.

Kat. szövő-nyomó Garvenz-gyártmány, 23 D. jelzésű, circa 24 méter cinezett csövel, 1-2 köbméter víztartánnyal teljesen jó állapotban, eladó. Cim Belváros, Zápolya-u. 6. földszint, 31. ajtó.

Különféle

Bolangeria Bănăţana Bulevardul Carol No. 62. lejobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Fratii Schön, Józsefváros Bonnáz-u. és Kossuth-Lajos sarkán, Reisz mosóda, Józsefváros, Török-u. és özv. Pollák Martinné, Gyárvaros, Duschnitz mellett. (579)

Fehérnemű javítást, házi ruha és kis gyermekruha varrást vállalkoz. Erzsébetváros, Korona-utca 3- földsz. jobbra.

200 ezer lei kölcsönt keresek betáblázásra. Ajánlatokat „Sürgős” jelígre a kiadóba

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petöfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. Ugyanott téglák is kaphatók.

Általános Kertészeti Egyesület Timişoara.

Pályázati hirdetés.

Az „Általános Kertészeti Egyesület” tisztelettel felhívja a képzőművészeket a lenti pályázaton való részvételre.

1. Egy díjérem tervezendő meg, melynek sokszorosítása az évente rendezendő kiállítások alkalmával szét lesz osztva.

2. Az érem két nagyságban tervezendő meg és pedig 5 1/2 és 3 1/2 cm átmérettel.

3. Ezen érem avers oldala a kertészetre vonatkozó szimbolikus alakot vagy emblemet mutasson. Revers oldala pedig a következő felirattal legyen ellátva:

„Societatea Generala de Horticultura, Timişoara”. A felirat virágüzerrel legyen körülvéve.

4. A jury által megállapítandó legjobb munkák a következőképpen lesznek megdíjazva:

I. díj 2000 Lei

II. „ 1500 „

III. „ 500 „

5. A jury áll: az egyesület választmányából és az utóbbi által megnevezendő két indifferens művészből.

6. A tervek 1927. június hó 12-ig lepecsételt borítékban jelzővel ellátva az alanti címre küldendők be.

Timişoara, 1927. május 15.

Az „Általános Kertészeti Egyesület” elnöksége

Timişoara, városi kertészet.

Megjelent a „HERMES” legújabb kiadásu nyári

Vasuti menetrend könyve!

(Érvényes 1927. május 15.-től).

A C. F. R. összes vonatjainak pontos menetrendjén kívül tartalmazza:

Az összes tudnivalókat a C. F. R. utazási szabályzatából!

A személy-, gyors- és expresszvonatok menetjegyeinek árait!

A bérletjegyek váltásának szabályait és árait!

Személypodgyász-, kutyák szállításának szabályait és árait!

Külön fülkékre-, betegek szállítására-, hálókocsiban való utazásra, hordárok díjazására vonatkozó tudnivalókat!

Állami hivatalnokok-, nyugdíjasok-, hadirokkantak (özvegyek, árvák, vakok), egyetemi hallgatók, tanulók és tanuló lányok, bírósági szakértők és tanúk részére nyújtandó menetdíj kedvezményeket!

Uttlevelek beszerzéséhez szükséges tudnivalókat

Autóbuszjáratok menetrendjeit!

Új postai díjszabásokat!

Bucuresii útmutatót!

stb. stb.

a teljes szöveg román és magyar nyelven.

A 120 oldalas könyv ára csak 50.- Lei!

Kapható az összes állomásokon, könyvkereskedésekben és trafikokban.

Főbizományos: LÖBL könyvkereskedés, Timişoara, Str. Alba Iulia No. 5.